

$$u_t = p_t - p_{t-1} = \ln(\text{ИПЦ}_t) - \ln(\text{ИПЦ}_{t-1}) = \ln\left(\frac{\text{ИПЦ}_t}{\text{ИПЦ}_{t-1}}\right) \approx \frac{\text{ИПЦ}}{\text{ИПЦ}_{t-1}} - 1^1, \quad (2.2)$$

т. е. u_t е измерител на инфлацията. Той съдържа в себе си както постоянното месечно нарастване, така и случайна част. При моделиране на процеса трябва да се използва вече наличната информация за присъствието на структурен разрыв, който води до промяна в динамиката на цените - нарастването след януари 1997 г. е по-слабо. Следователно моделът трябва да приеме вида:

$$u_t = \mu_1 \cdot DM_1 + \mu_2 \cdot DM_2 + \phi \cdot u_{t-1}, \quad (2.3)$$

където променливите са, както следва: DM_1 приема стойност 1 за $t = T_B$ и 0 при $t > T_B$; DM_2 приема стойност 0 при $t = T_B$ и 1 при $t > T_B$. Решението на модела дава:

$$u_t = 0,0234 \cdot DM_1 + 0,0041 \cdot DM_2 + 0,3392 \cdot u_{t-1}, \quad (2.4)$$

(0,0034) (0,0025) (0,0578)

Остатъчните елементи могат да се приемат за „бял шум“ ($BL = 0.027$). Резултатите от модела показват, че за периода преди февруари 1997 г. цените съдържат детерминистичен компонент към увеличение. След тази дата подобно нарастване не се наблюдава - параметърът μ_2 има малка стойност, която не се различава от нулата. Следователно за периода август 1991 - януари 1997 г. инфлацията е авторегресионен процес около вели-

чината $\frac{\mu_1}{1-\phi} = 0.0354$, а от февруари 1997 до края на 2000 г. - авторегресионен процес около нулата. За първия период е характерно месечно увеличение от около 3-3.5%, а за втория - стабилност на цените. Налице е съществен спад в инфлацията, който е пряк резултат от въвеждането на валутния борд, стабилизацията на финансовата система и възстановеното доверие в икономиката и държавните институции. От друга страна, инфлацията е авторегресионен процес от първи порядък. Всяка промяна в резултат на външни шокове не трае неограничено дълго, а с течение на времето отслабва и изчезва. Величината на инерцията в случая се дава от

¹ Посоченото приблизително равенство не е валидно при големи стойности на инфлацията. Част от проблемите се преодоляват с използването на метода на Хубер. В същото време параметрите трябва да не са твърде големи по абсолютна стойност, за да могат да се приемат за измерители на инфлацията.